

ANTA spol. s r.o., Gymnastická 2418/2, Praha 6, PSČ 169 00
RESTAUROVÁNÍ VNĚJŠÍCH OMÍTEK NA ZÁMKU V KRÁLOVĚ DVOŘE

RESTAUROVÁNÍ VNĚJŠÍCH OMÍTEK NA ZÁMKU V KRÁLOVĚ DVOŘE II. ETAPA SEVERNÍ FASÁDA

ANTA spol. s r.o.
Gymnastická 2418/2, Praha 6, PSČ 169 00
IČO: 45 79 38 91

ANTA spol. s r.o., Gymnastická 2418/2, Praha 6, PSČ 169 00
RESTAUROVÁNÍ VNĚJŠÍCH OMÍTEK NA ZÁMKU V KRÁLOVĚ DVOŘE

VYPRACOVAL

ANTA spol. s r.o.
Gymnastická 2418/2, Praha 6, PSČ 169 00
IČO: 45 79 38 91

STUPEŇ DOKUMENTACE

Dokumentace pro provedení stavby

LOKALIZACE PAMÁTKY

1.	Kraj:	Středočeský kraj
2.	Město:	Králův Dvůr
3.	Č. parcely:	st.1/1, katastrální území Králův Dvůr
4.	Bližší určení místa:	čp. 1, Králův Dvůr
5.	Rejstříkové číslo památky:	1000125940
6.	Číslo ÚKSP:	15456/2
7.	Název památky:	zámek Králův Dvůr
8.	Vlastník, investor:	město králův Dvůr

POPIS PAMÁTKY

Renesanční Lobkovický zámek z 16. století přestavěný barokně na přelomu 17. a 18. století. Součástí areálu zámku je i torzo hospodářského dvora s kaplí a park, protnutý novodobě dálnicí D5.

Jedná se o velmi cenný rozsáhlý areál renesančního zámku postavený Janem mladším z Lobkovic roku 1585, který byl barokně přestavěn na přelomu 17. a 18. století. Jihovýchodní křídlo je renesanční, sgrafitované s renesančním portálem z doby kolem r. 1600. Ostatní křídla jsou barokní. Královský majetek, který byl původně používán jako lovecký zámek.

Rozsáhlý areál zámku s parkem, kterým prochází dálnice D5. Jádrem areálu je patrový objekt zámku s trojkřídlou dispozicí. Jihozápadní křídlo je zakončené hranolovou věží krytou helmou. Hlavní průčelí situováno na jih, kde je vstup mramorovým portálem s rovným kladím. Západní křídlo na S je ukončeno věží. V blízkosti V křídla je barokní brána. J od průčelí torzo kamenné zdi s cihlovými vyzdívkami, s nikami. Na nádvoří zámku je situována kašna. Park je přerušovaný dálnicí, za kterou se rozkládá severní část parku s kamennou zdí s cihlovými vyzdívkami, otevírá se klasicizující branou, V od ní zeď končí. Západně od zámku zarostlá plocha, kde jsou při zdi pozůstatky obvodových zdí budov. U vchodu do komplexu stavba s valbovou střechou. Ve V části areálu hodnotný špýchar, krytý valbovou střechou, na S se starou kamennou přístavbou. Hospodářské budovy I a II se nacházejí v jižní části areálu. V původní zahradě v od zámku je situována při oplocení bývalá bašta - kulatý altán. Předmětem ochrany je zámek, ohradní zeď, brána - zahradní zámecká, zeď s bránou, špýchar, věž, hospodářská budova, kašna, park a pozemky parc. č. st. 1/1, 1/2, 10/1, 514, 603 a parc. č. p. 5, 11/1 a 11/4.

POPIS STÁVAJÍCÍHO STAVU

Technický stav fasád objektu lze označit jako havarijní. Novodobé omítkové vrstvy jsou nesoudržné, stávající tmavě okrový nátěr je ve větší míře opadaný. Sgrafitová psaníčka jsou zachovalá a soudržná, především na východní fasádě objektu byla v minulosti v meziokenních plochách razantně odstraněna. Tyto plochy jsou novodobě přeštukovány.

ZAPRACOVÁNÍ POŽADAVKŮ DOTČENÝCH ORGÁNŮ STÁTNÍ SPRÁVY

Veškeré stavební práce spojené s obnovou severní a východní fasády pravého křídla zámku budou provedeny v souladu s následujícími podmínkami závazného stanoviska Městského úřadu Beroun, odboru územního plánování a regionálního rozvoje č.j. MBE/16356/2023/UPRR – BaJ ze dne 2.5.2023 (podrobně viz příloha dokladová část):

1. Dozdění chybějícího zdívá fasády v poškozených místech bude provedeno cihlou nebo kamenem dle skladby zdívá okolní navazující plochy. Cihly budou použité pálené, ražené, nejlépe druhotně použité historické cihly s kvalitním výpalem. Na zdění a spárování bude použita vápenná malta (mimo – viz podmínka č. 2).

2. Toto závazné stanovisko se netýká soklové části opravovaných fasád, ani opravy stávajícího vstupu v severní části fasády, uzavřeného pod schody mříží (viz obr. 8). K tomu je třeba samostatné nové závazné stanovisko o jehož vydání může vlastník zámku požádat u orgánu státní památkové péče MěÚ Beroun.

3. Oprava hlavní (korunní) římsy projednávaných fasád bude provedena lokálně v místech jejího porušení. Bude obnovena profilace římsy dle zachovaných úseků v autentickém historickém řešení. Římsa bude celá upravena ve zjištěné barevnosti z historického období patřícího k provedení úpravy fasády sgrafitovými psaníčky. Tuto barevnost a způsob jejího zjištění bude žadatel předem konzultovat s NPÚ Praha. O této konzultaci bude vést stavebník písemné záznamy ve stavebním deníku. Konečnou navrhovanou barevnost předloží stavebník k posouzení orgánu státní památkové péče MěÚ Beroun. Ten posoudí, zda navrhovaná konečná barevnost hlavní římsy je v souladu s tímto závazným stanoviskem. Teprve po tomto posouzení lze přistoupit k pracím na konečné barevnosti římsy.

4. Stavebník zajistí provedení vzorku, v dolní části opravované fasády, o velikosti plochy cca 1 m², na které bude představeno provedení nové sgrafitové úpravy (psaníčka) ve své konečné materiálové, povrchové a barevnostní úpravě. Výběr provedení místa vzorku, práce na provedení vzorku a k tomu použité materiály a odzkoušené postupy bude stavebník průběžně konzultovat s NPÚ Praha. Přitom bude vycházeno z dokladovatelného a přesnějšího určení materiálu (plniva, pojiva) jednotlivých vrstev dochovaných „psaníček“. O této konzultaci bude vést stavebník písemné záznamy ve stavebním deníku. Dokončení vzorku oznámí stavebník orgánu státní památkové péče MěÚ Beroun. Ten posoudí soulad vzorku s tímto závazným stanoviskem. Teprve po tomto posouzení lze přistoupit k vlastním restaurátorským pracím na obnově stávajících a na provádění nových sgrafitových psaníček, pokud bude dříve nebo současně splněna také podmínka č. 5.

5. Před zahájením restaurátorských prací na obnově fasády stavebník předloží orgánu státní památkové péče MěÚ Beroun prováděcí dokumentaci, která bude obsahovat detailní a kótovaný výkres úpravy provedení nových okenních šambrán kolem stávajících oken dolní řady fasády, včetně podrobného popisu postupu a použitého materiálu při této úpravě a včetně ideového pohledu, jak bude okno po provedení okenních šambrán vypadat. Součástí bude také detailní a kótovaný výkres úpravy dochovaných okenních šambrán kolem stávajících oken horní řady fasády, včetně popisu s tím souvisejících prací. Práce na této prováděcí dokumentaci bude stavebník průběžně konzultovat s NPÚ Praha. S pracemi na úpravě šambrán kolem oken lze začít až se souhlasem orgánu státní památkové péče MěÚ Beroun, který posoudí soulad požadované prováděcí dokumentace s tímto závazným stanoviskem.

6. Případné jiné práce nebo jiné postupy při jejich provádění, než jsou uvedeny v tomto závazném stanovisku nebo v dokumentaci, která byla jeho podkladem, Město Králův Dvůr předem projedná s orgánem státní památkové péče MěÚ Beroun. Ten posoudí, zda nové práce (postupy) jsou pokryty tímto závazným stanoviskem nebo zdaje k nim třeba nové závazné stanovisko. Nové práce (postupy) lze provést až po tomto posouzení, popř. po vydání nového závazného stanoviska, event, až po projednání věci se stavebním úřadem MěÚ Králův Dvůr.

7. Do 10 dnů od převzetí prací stavebníkem od zhotovitele prací, předá stavebník originál restaurátorské zprávy NPÚ ÚOPŠČ v Praze, Sabinova 373/5, 130 11 Praha 3. Základní obsah restaurátorské zprávy je dán v §10 odst. 4 vyhlášky č 66/1988 Sb. Součástí musí být i předávací protokol prací mezi stavebníkem a zhotovitelem prací.

DEMONTÁŽE

Před zahájením prací je nutné provést demontáž stávajících prvků fasády.

Konkrétně se jedná o následující:

- Stávající svítidla
- Stávající zabezpečovací kamery
- Stávající okapové svody

V průběhu provádění stavebních prací budou tyto prvky uskladněny a po ukončení prací bude provedena jejich zpětná montáž.

STAVEBNÍ VYSPRÁVKY FASÁD

Vzhledem k dlouhodobé absenci údržby je nutné na severní fasádě objektu před zahájením restaurátorských prací provést stavební vysprávky včetně dozdnění.

RESTAUROVÁNÍ PLOCHY RENESANČNÍCH SGRAFIT

Restaurování plochy renesančních sgrafit bude prováděno v souladu se zpracovaným Restaurátorským průzkumem a záměrem na restaurování vnějších omítek, zpracovatel: Karine Artouni, akademický malíř, restaurátor s licencií, listopad 2022.

Tento záměr stanovuje návrh postupu restaurátorských prací:

1. provedení odkryvu - odstranění druhotných, zvětralých omítkových vrstev
2. očištění stávajícího smíšeného zdiva (cihly, kámen) od zbytků malty
3. odsolení, sanace
4. celoplošné zpevnění, hloubková injekce
5. tmelení defektních míst, hloubkové vyplnění trhlin
6. zhotovení pomocných šablon
7. rekonstrukce chybějících sgrafitových psaníček dle dochovaných historických vzorů - nahození spodní tmavší vápenné vrstvy - okrové, na niž bude nahozena světlá vrstva – lomená bílá.

Technologický postup provádění:

Technologie sgrafit je striktně daná. Na čistý a navlhčený podklad se nahodí jádrová omítka, pak se nanáší jednotlivé vrstvy – v tomto případě dvě a to vždy po zavadnutí spodní vrstvy. Lící strana vápenné malty se nanáší v tloušťce 2 – 5 mm. Po uhlazení dřevěným hladítkem dále utahení ocelovým. Přenesení tzv. obrazu na omítku se linie propíchnají děrovacím válečkem. Poté se naplní pytlík propouštějící jemný prach a tlakem na propíchaná místa se přenesou kresby. Vyškrabuje se až nanesená vrstva zavadne.

Poměry:

Jádrová omítka: vápno:písek 1:3

Barevný podklad: vápno:písek:barevná přísady 1:3:0,33

Lící vrstva: vápno:písek 1:2 až 1:3

Tento postup je platný jak pro restaurování sgrafit s doplněním odpadlých míst, tak i provádění nových ploch sgrafit.

ANTA spol. s r.o., Gymnastická 2418/2, Praha 6, PSČ 169 00
RESTAUROVÁNÍ VNĚJŠÍCH OMÍTEK NA ZÁMKU V KRÁLOVĚ DVOŘE

OBECNÉ ZÁSADY PRO UŽITÍ MATERIÁLŮ

Uvedené konkrétní obchodní názvy materiálů jsou uvedeny pouze jako referenční. Zhotovitel je oprávněn použít materiály jiné, avšak s užitnými a kvalitativními parametry stejnými nebo vyššími. Použití materiálů bude upřesněno po provedených zkouškách a musí předem odsouhlasit objednatel po konzultaci s NPÚ.

PŘEDPOKLÁDANÉ APLIKOVANÉ MATERIÁLY

Lih, voda, Vapo injekt, Vapo tmel
Vápenný štuk Bayosan RK 70 a Bayosan RK 39
Disperze K9, Přírodní pigmenty
Materiály budou upřesněny dle provedených zkoušek.

NOVÉ PLOCHY RENESANČNÍCH SGRAFIT

Nové plochy renesančních sgrafit budou prováděny v souladu se zpracovaným Restaurátorským průzkumem a záměrem na restaurování vnějších omítek, zpracovatel: Karine Artouni, akademický malíř, restaurátor s licencií, listopad 2022.

DOPLNĚNÍ ŘÍMSY

V rámci provádění restaurátorských prací bude v celém rozsahu opravena a doplněna korunní římsa včetně omítky.

V Praze, květen 2024

Vypracovala: ANTA spol. s r.o.

ANTA spol. s r.o., Gymnastická 2418/2, Praha 6, PSČ 169 00
RESTAUROVÁNÍ VNĚJŠÍCH OMÍTEK NA ZÁMKU V KRÁLOVĚ DVOŘE

FOTODOKUMENTACE

RESTAUROVÁNÍ VNĚJŠÍCH OMÍTEK NA ZÁMKU V KRÁLOVĚ DVOŘE
STAV PŘED ZAHÁJENÍM PRACÍ

ANTA spol. s r.o.
Gymnastická 2418/2, Praha 6, PSČ 169 00
IČO: 45 79 38 91

ANTA spol. s r.o., Gymnastická 2418/2, Praha 6, PSČ 169 00
RESTAUROVÁNÍ VNĚJŠÍCH OMÍTEK NA ZÁMKU V KRÁLOVÉ DVOŘE

Foto 01 – celkový pohled na severní fasádu

Foto 02 – detail severní fasády objektu – nutné vyspravení

ANTA spol. s r.o., Gymnastická 2418/2, Praha 6, PSČ 169 00
RESTAUROVÁNÍ VNĚJŠÍCH OMÍTEK NA ZÁMKU V KRÁLOVĚ DVOŘE

PŘÍLOHA VÝKRESOVÁ DOKUMENTACE

RESTAUROVÁNÍ VNĚJŠÍCH OMÍTEK NA ZÁMKU V KRÁLOVĚ DVOŘE
II. ETAPA
SEVERNÍ FASÁDA

ANTA spol. s r.o.
Gymnastická 2418/2, Praha 6, PSČ 169 00
IČO: 45 79 38 91

OSAZENÍ
KAMENNÉHO PARAPETU
MATERIÁL PÍSKOVEC

DOPLNĚNÍ ŘÍMSY
VČETNĚ OMÍTKY

RESTAUROVÁNÍ PLOCHY
RENEŠANČNÍCH SGRAFIT
Odkryv plochy
Stabilizace, petrifikace, injektáž
Tmelení, pekování - tmelení
Obnova intonaka

podrobný popis viz restaurátorský průzkum
a záměr na restaurování vnějších omítek
z důvodu návaznosti ukončit pruhem o šířce 1m za roh !

DEMONTÁŽ A ZPĚTNÁ MONTÁŽ OKAPOVÉHO SVODU

NOVÉ PLOCHY
RENEŠANČNÍCH SGRAFIT
VČETNĚ JÁDRA

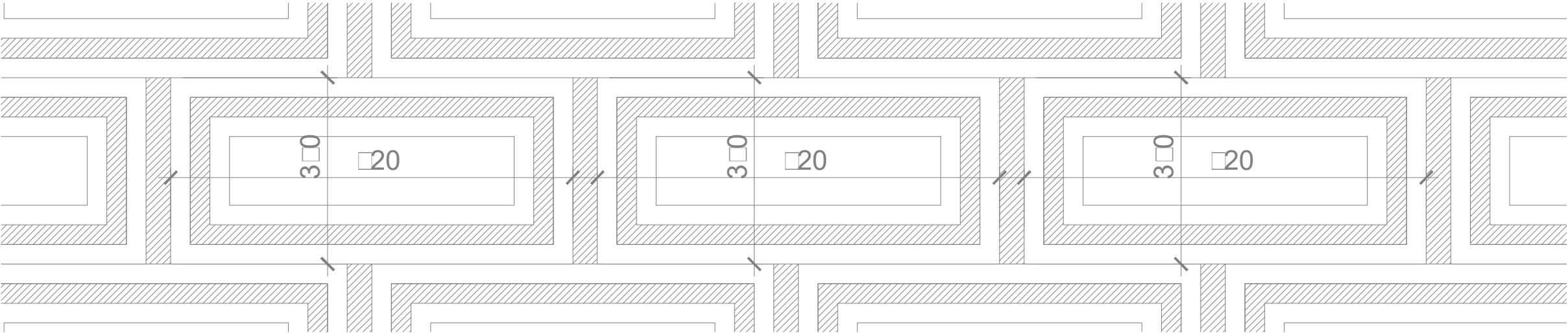
z důvodu návaznosti ukončit pruhem o šířce 1m za roh !

±0,00 = 235,40 (1.NP)

ZAČISTĚNÍ OMÍTKY POD PLOCHOU SGRAFIT

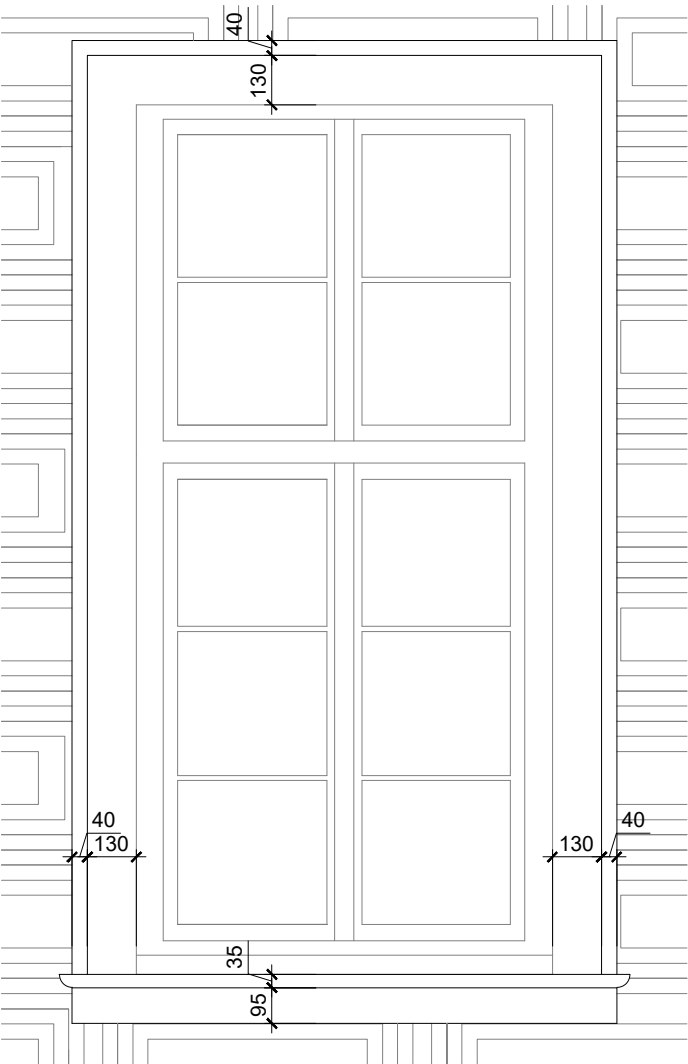
DOPLNĚNÉ OSTĚNÍ OKNA

DEMONTÁŽ A ZPĚTNÁ MONTÁŽ ZABEZPEČOVACÍ KAMERY

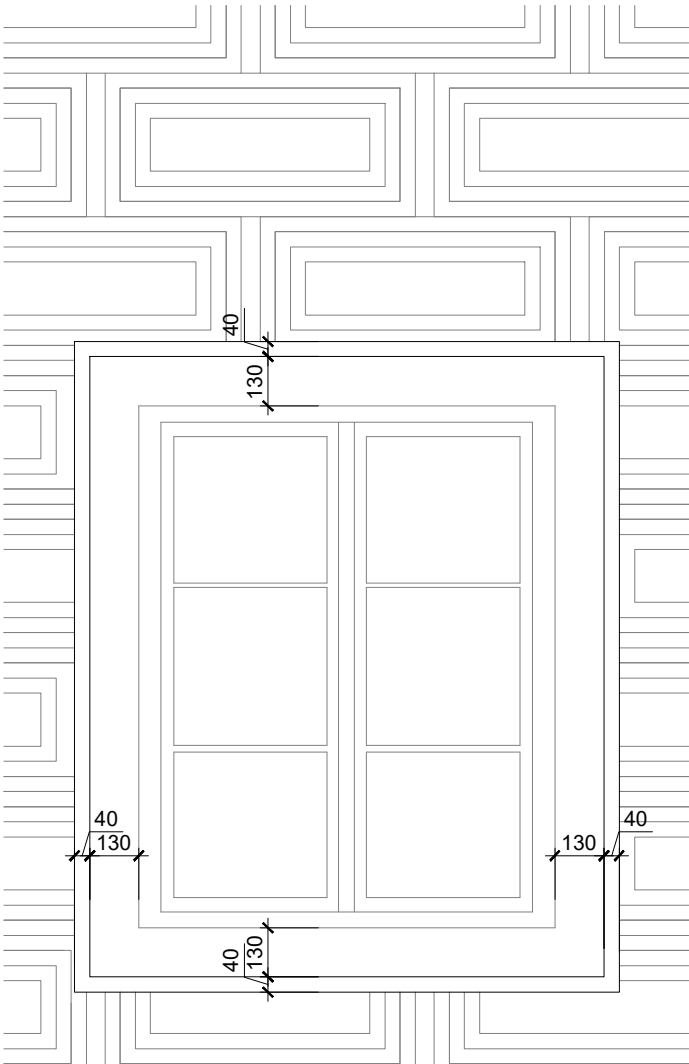

II.ETAPA	
AKCE	RESTAUROVÁNÍ VNĚJŠÍCH OMÍTEK NA SEVERNÍ FASÁDĚ NA ZÁMKU V KRÁLOVĚ DVOŘE
PROJEKT	Anta spol. s r.o.
	Gymnastická 2418/2, Praha 6 283891570 anta@anta.cz www.anta.cz
DATUM	05.2024
MĚŘÍTKO	1:100
VÝKRES	II.ETAPA - POHLED SEVERNÍ

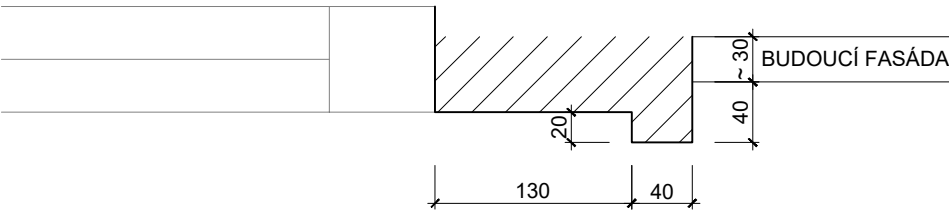
OSTĚNÍ OKNA 2.NP M 1:20

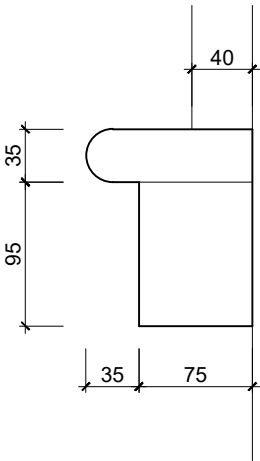
OSTĚNÍ OKNA 1.NP

PŮDORYSNÝ ŘEZ OSTĚNÍM OKNA 2.NP M 1:5

ŘEZ PARAPETEM OKNA 2.NP M 1:5

AKCE	RESTAUROVÁNÍ VNĚJŠÍCH OMÍTEK NA VÝCHODNÍ FASÁDĚ NA ZÁMKU V KRÁLOVĚ DVOŘE
PROJEKT	Anta spol. s r.o.
	Gymnastická 2418/2, Praha 6 283891570 anta@anta.cz www.anta.cz
DATUM	05.2024
MĚŘITKO	1:20
VÝKRES	OSTĚNÍ OKEN

ANTA spol. s r.o., Gymnastická 2418/2, Praha 6, PSČ 169 00
RESTAUROVÁNÍ VNĚJŠÍCH OMÍTEK NA ZÁMKU V KRÁLOVĚ DVOŘE

DOKLADOVÁ ČÁST

**ZÁVAZNÉ STANOVISKO MĚSTSKÉHO ÚŘADU BEROUN
ODBOR ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ A REGIONÁLNÍHO ROZVOJE
Č.J. MBE/16356/2023/UPRR-BAJ ZE DNE 2.5.2023**

ANTA spol. s r.o.
Gymnastická 2418/2, Praha 6, PSČ 169 00
IČO: 45 79 38 91

Městský úřad Beroun

Odbor územního plánování a regionálního rozvoje

Datum:
02.05.2023

Číslo jednací:
MBE/16356/2023/UPRR-BaJ

Spisová značka:
00171/2023/UPRR/8

Vyřizuje / telefon:
Josef Babka/ 311654184

E-mail:
upr3@muberon.cz

Počet stránek: 9

Závazné stanovisko

vydané podle § 149 odst. 1) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění a k žádosti podané podle § 14 odst. 1) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění.

Závazná část:

MěÚ Beroun, odbor územního plánování a regionálního rozvoje, jako místně a věcně příslušný orgán státní památkové péče ve smyslu § 25 odst. 1) a § 29 odst. 2) písm. e) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění (dále jen zákon č. 20/1987 Sb.), obdržel dne 24.2.2023 žádost Města Králův Dvůr, IČ: 00509701, se sídlem náměstí Míru 139, 267 01 Králův Dvůr, na vydání závazného stanoviska podle zákona č. 20/1987 Sb., na akci „*Restaurování vnějších omítek na zámku v Králově Dvoře*“.

Jedná se o severní a západní fasádu pravého křídla zámku (při pohledu proti hlavnímu vstupu na nádvoří zámku). Zámek je nemovitou kulturní památkou rejstř.č. ÚSKP 15456/2-334, ve vlastnictví žadatele. Jde o obnovu nemovité kulturní památky ve smyslu § 14 odst.1) zákona č. 20/1987 Sb. (oprava, údržba, restaurování).

Stávající stav - obr. 1

Situace obr. 2.

Spolu se žádostí a po doplnění byla předložena projektová dokumentace „*Restaurování vnějších omítek na zámku v Králově Dvoře*“, zpracovaná v 01/2023 společností ANTA spol. s r.o., IČO 45793891, jejíž přílohou je „*Restaurátorský průzkum a záměr na restaurování vnějších omítek na zámku v Králově Dvoře*“, který zpracoval Karine Artouni, akademický malíř, v 11/2022. V souhrnu jde o opravu poškozených míst na severní

a západní fasádě, opravu poškozených míst římsy, opravu nebo provedením nových šambrán kolem oken, o obnovu sgrafitových psaníček (restaurování dochovaných a doplnění o nové) v rámci celé plochy severní a západní fasády. Sgrafitová plocha bude končit 400 mm pod hranou dolní řady oken. Předmětem není oprava soklové části.

Po vyhodnocení podkladů řízení MěÚ Beroun, jako místně a věcně příslušný orgán státní památkové péče došel k závěru, že navrhovaná obnova severní a západní fasády pravého křída (při pohledu proti vstupu do nádvoří zámku) nemovité kulturní památky zámku Králův Dvůr je z hlediska zájmů státní památkové péče přípustná.

K provedení uvedených prací se v souladu s § 14 odst. 3) zákona č. 20/1987 Sb., a § 9 odst. 4) a § 10 odst. 3) vyhlášky č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon č. 20/1987 Sb., stanovují pro vlastníka kulturní památky následující podmínky:

1. Dozdění chybějícího zdiva fasády v poškozených místech bude provedeno cihlou nebo kamenem dle skladby zdiva okolní navazující plochy. Cihly budou použité pálené, ražené, nejlépe druhotně použité historické cihly s kvalitním výpalem. Na zdění a spárování bude použita vápenná malta (mimo - viz podmínka č. 2).
2. Toto závazné stanovisko se netýká soklové části opravovaných fasád, ani opravy stávajícího vstupu v severní části fasády, uzavřeného pod schody mříží (viz obr. 8). K tomu je třeba samostatně nové závazné stanovisko o jehož vydání může vlastník zámku požádat u orgánu státní památkové péče MěÚ Beroun.
3. Oprava hlavní (korunní) římsy projednávaných fasád bude provedena lokálně v místech jejího porušení. Bude obnovena profilace římsy dle zachovaných úseků v autentickém historickém řešení. Římsa bude celá upravena ve zjištěné barevnosti z historického období patřícího k provedení úpravy fasády sgrafitovými psaníčky. Tuto barevnost a způsob jejího zjištění bude žadatel předem konzultovat s NPÚ Praha. O této konzultaci bude vést stavebník písemné záznamy ve stavebním deníku. Konečnou navrhovanou barevnost předloží stavebník k posouzení orgánu státní památkové péče MěÚ Beroun. Ten posoudí, zda navrhovaná konečná barevnost hlavní římsy je v souladu s tímto závazným stanoviskem. **Teprve po tomto posouzení lze přistoupit k pracím na konečné barevnosti římsy.**
4. Stavebník zajistí provedení vzorku, v dolní části opravované fasády, o velikosti plochy cca 1 m², na které bude představeno provedení nové sgrafitové úpravy (psaníčka) ve své konečné materiálové, povrchové a barevnostní úpravě. Výběr provedení místa vzorku, práce na provedení vzorku a k tomu použité materiály a odzkoušené postupy bude stavebník průběžně konzultovat s NPÚ Praha. Přitom bude vycházeno z dokladovatelného a přesnějšího určení materiálu (plniva, pojiva) jednotlivých vrstev dochovaných „psaníček“.
O této konzultaci bude vést stavebník písemné záznamy ve stavebním deníku. Dokončení vzorku oznámí stavebník orgánu státní památkové péče MěÚ Beroun. Ten posoudí soulad vzorku s tímto závazným stanoviskem. **Teprve po tomto posouzení lze přistoupit k vlastním restaurátorským pracím na obnově stávajících a na provádění nových sgrafitových psaníček, pokud bude dříve nebo současně splněna také podmínka č. 5.**
5. Před zahájením restaurátorských prací na obnově fasády stavebník předloží orgánu státní památkové péče MěÚ Beroun prováděcí dokumentaci která bude obsahovat detailní a kótovaný výkres úpravy provedení nových okenních šambrán kolem stávajících oken dolní řady fasády, včetně podrobného popisu postupu a použitého materiálu při této úpravě a včetně ideového pohledu, jak bude okno po provedení okenních šambrán vypadat. Součástí bude také detailní a kótovaný výkres úpravy dochovaných okenních šambrán kolem stávajících oken horní řady fasády, včetně popisu s tím souvisejících prací. Práce na této prováděcí dokumentaci bude stavebník průběžně konzultovat s NPÚ Praha. **S pracemi na úpravě šambrán kolem oken lze začít až se souhlasem orgánu státní památkové péče MěÚ Beroun, který posoudí soulad požadované prováděcí dokumentace s tímto závazným stanoviskem.**

6. Případné jiné práce nebo jiné postupy při jejich provádění, než jsou uvedeny v tomto závazném stanovisku nebo v dokumentaci, která byla jeho podkladem, Město Králův Dvůr **předem** projedná s orgánem státní památkové péče MěÚ Beroun. Ten posoudí zda nové práce (postupy) jsou pokryty tímto závazným stanoviskem nebo zda je k nim třeba nové závazné stanovisko. **Nové práce (postupy) lze provést až po tomto posouzení, popř. po vydání nového závazného stanoviska, event. až po projednání věci se stavebním úřadem MěÚ Králův Dvůr.**
7. Do 10 dnů od převzetí prací stavebníkem od zhotovitele prací, předá stavebník originál restaurátorské zprávy NPÚ ÚOPSC v Praze, Sabinova 373/5, 130 11 Praha 3. Základní obsah restaurátorské zprávy je dán v §10 odst. 4) vyhlášky č 66/1988 Sb. Součástí musí být i předávací protokol prací mezi stavebníkem a zhotovitelem prací.

Odůvodnění:

MěÚ Beroun, odbor územního plánování a regionálního rozvoje, jako místně a věcně příslušný orgán státní památkové péče ve smyslu § 25 odst. 1) a § 29 odst. 2) písm. e) zákona č. 20/1987 Sb., obdržel dne 24.2.2023, s doplněním dne 31.3.2023 a dne 28.4. 2023 žádost Města Králův Dvůr, IČ: 00509701, se sídlem náměstí Míru 139, 267 01 Králův Dvůr, na vydání závazného stanoviska podle zákona č. 20/1987 Sb., na akci „*Restaurování vnějších omítek na zámku v Králově Dvoře*“. Jedná se o severní a západní fasádu pravého křídla zámku (při pohledu proti hlavnímu vstupu na nádvoří zámku). Zámek je nemovitou kulturní památkou rejstř.č. ÚSKP 15456/2-334, ve vlastnictví žadatele Jde o obnovu nemovité kulturní památky ve smyslu § 14 odst.1) zákona č. 20/1987 Sb.

■ Restaurování.

Podle § 14 odst. 8) zákona č. 20/1987 Sb., se za restaurování považuje obnova kulturních památek nebo jejich částí, které jsou díly výtvarných umění nebo uměleckořemeslnými pracemi, přičemž restaurováním se rozumí souhrn specifických výtvarných, uměleckořemeslných a technických prací respektujících technickou a výtvarnou strukturu originálu. Práce týkající sgrafit, korunní římsy a šambrán kolem oken jsou v daném případě uměleckořemeslnou prací, resp. jde o uměleckořemeslné dílo (3e) dle přílohy č. 1 zákona č. 20/1987 Sb. Restaurátorské práce tak může provádět pouze fyzická osoba na základě povolení vydaného podle § 14a uvedeného zákona. To se netýká stavebních oprav poškozených částí fasády (vypadlé zdivo apod).

■ Návaznost postupu stavebního úřadu.

Toto závazné stanovisko není povolením k provádění prací, ale pouze závazným podkladem pro navazující postup stavebního úřadu MěÚ Králův Dvůr.

■ Stávající stav fasády.

Technický stav fasád objektu lze označit jako havarijní. Navazující vrstvy tvoří smíšené zdivo kámen a cihla, vápenná vrstva se sgrafitovými psaníčky ve dvou barevných odstínech (lomená bílá s okrovou), značně zvětřalá silnější štuková vrstva s malým množstvím pojiva a vrchní nátěr tmavě okrový, odstávající a odlupující se od štukové vrstvy. Sgrafitová psaníčka jsou v místech sondážního průzkumu zachovalá a soudržná. V meziokenních plochách byla sgrafitová úprava v minulosti razantně odstraněna. Tyto plochy jsou novodobě přeštukovány.

■ Návrh základních prací.

Před zahájením restaurátorských prací je nutné provést demontáže stávajících prvků fasády, konkrétně jde o stávající svítidla, stávající zabezpečovací kamery a stávající okapové svody. Na východní i severní fasádě objektu bude před zahájením restaurátorských prací provedena stavební výpráva poškozených míst fasády, včetně dozdění. Předpokládaný rozsah výprav je 5% celkové plochy fasád.

Restaurování plochy renesančních sgrafit bude prováděno v souladu se zpracovaným Restaurátorským průzkumem a záměrem na restaurování vnějších omítek, zpracovatel: Karine Artouni, akademický malíř, restaurátor s licenci, listopad 2022. Tento záměr stanovuje návrh postupu restaurátorských prací takto: Odstranění druhotných, zvětřalých omítkových vrstev, očištění stávajícího smíšeného zdiva (cihly, kámen) od

zbytků malty, odsolení a sanace, celoplošné zpevnění hloubkovou injektáží, tmelení defektních míst, hloubkové vyplnění trhlin, zhotovení pomocných šablon, rekonstrukce chybějících sgrafitových psaníček dle dochovaných historických vzorů - nahození spodní tmavší vápenné vrstvy-okrové, na ní bude nahozena světlá vrstva-lomená bílá. Předpokládaný rozsah restaurované plochy renesančních sgrafit je 55% celkové plochy fasád. Zbytek plochy bude doplněn o nové plochy s rekonstrukcí psaníčkového sgrafita. Předložený návrh dále obsahuje podrobnější údaje k použitému materiálu při restaurování a technologický postup při obnově sgrafitových psaníček. V rámci prací je navržena oprava poškozených míst korunní římsy. Oprava soklu budovy není předmětem žádosti, tedy ani tohoto závazného stanoviska. Návaznost restaurované plochy fasády na sokl bude řešena pracovní spárou. Vše podrobněji v projektové dokumentaci.

Předpokládaný vzhled objektu (převzato z projektové dokumentace)-obr. 3 a obr. 4.

Obr. 6 - Okno v dolní řadě s viditelným zbytkem šambrán, které byly kolem oken původní velikosti.
Obr. 7 - Okna v horní řadě s viditelnou dochovanou šambránou a spodním kamenným překladem.
Obr. 8 - Vstup v severní fasádě (není předmětem tohoto závazného stanoviska).

Obr. 6

Obr. 7

Obr. 8

■ Charakteristika objektu (převzato z vyjádření NÚ Praha).

Rozsáhlý areál zámku s parkem je situovaný v historickém jádru obce, parkem od 90. let 20. století prochází dálnice D5. Jádrem areálu je patrový objekt zámku s trojkřídlou dispozicí. Hlavní průčelí je situováno na

jihovýchod (pro zjednodušení uvádíme na jih), kde je vstup mramorovým portálem s rovným kladím. Severovýchodní křídlo (pro zjednodušení uvádíme východní křídlo) má hladkou fasádu s plochými okenními šambránami a profilovanou korunní římsou. Na severovýchodní a severozápadní fasádě (pro zjednodušení uvádíme na východní a severní fasádě) tohoto křídla jsou pod odpadávající novodobou omítkou viditelné celistvé plochy originálních sgrafit – psaníček. Lze předpokládat větší rozsah psaníček a to i na místech s viditelnou hladkou novodobou omítkou, která fixuje starší vrstvu. V žádném případě není možné předpokládat výskytu renesanční vrstvy u JV nároží (rozsah krajních třech osí), kde byla do požáru 1743 situována lodžie a po požáru byla tato část stavby vystavěna nově. Při poslední nedávné obnově východního křídla došlo k osazení okenních výplní do pozice v okenních otvorech, která neodpovídá historickému stavu.

Restaurátorský průzkum (Artouni 2022) prokázal, že na kamenném zdivu s cihelnými zazdívkami je dochovaná vápenná vrstva se sgrafitovými psaníčky ve dvou barevných odstínech – lomená bílá s okrovou, poměrně silná štuková vrstva, značně zvětřalá s malým množstvím pojidla, stávající nátěr tmavě okrový odstávající a odlupující se od vrstvy č. 3, ve větší míře odpadlý. Průzkum byl proveden i ve spodní části předpokládaného soklu. Byly nalezeny pod stávající tenkou okrovou vrstvou, která je silně znečištěna a mastná, fragmenty modré a černé na světle modrém podkladu. Vrstvy jsou od sebe obtížně oddělitelné a v návaznosti na tuto skutečnost hůře čitelné. Místy fragmenty zanechávaly dojem dekoru. S největší pravděpodobností však případný dekor nesouvisí s vrstvou sgrafitových psaníček.

■ Současný stav poznání dotčených chráněných kulturně historických hodnot (převzato z vyjádření NPÚ Praha).

Králův Dvůr leží na důležité zemské cestě na jižním okraji Přemyslovského loveckého hvozdu. Jedná se o jednopatrový zámek s trojkřídlovou dispozicí tvaru písmene U s typicky barokním čestným nádvořím s renesanční čtvercovou kašnou z červeného mramoru. Západní křídlo je zakončené hranolovou věží krytou původní barokní kupolí s helmicí. Hlavní průčelí je situováno na jih s klenutým průjezdem do dvora. Po levé straně průjezdu se dochoval pravoúhlý vstup s mramorovým renesančním portálem s rovným kladím. Tento renesanční portál z červeného mramoru nese znaky prvních majitelů zámku Lobkoviců a Kolowratů. Ke dni 3. 5. 1958 byl zámek zapsán do ÚSKP jako kulturní památka pod r. č. 15456/2 – 3341, včetně celého areálu.

Původně královský dvorec Králův Dvůr byl postupně přestavován, konečné trojkřídle podoby doznal po renesančních úpravách, provedených Rudolphem II. Dnešní podoba je výsledkem obnovy po požáru v roce 1743. Do požáru tvořila JV nároží lehká arkáda – lodžie. Po požáru byla JV část dispozice dle archivních plánů vystavěna nově do dnešního stavu. Rozsahu renesančních fasád odpovídá i nálezořá situace originálních fasádních omítek se sgrafitovou výzdobou s tím, že okenní otvory byly rozměrově upraveny.

■ Vyjádření NPÚ Praha podle § 14 odst. 6) zákona č. 20/1987 Sb.

Dopisem ze dne 4.4. 2023, č.j. MBE/28289/2023/UPRR-BaJ, byl vyzván NPÚ ÚOPSČ v Praze o vyjádření k předmětné akci. Vyjádření bylo předloženo dopisem ze dne 24.4. 2023, č.j. NPU-321/29119/2023 se závěrem, že zamýšlené práce budou v souladu se zájmem ochrany výše uvedených kulturně historických hodnot (ve vyjádření NPÚ Praha) za těchto podmínek (pod čarou uvedeno stanovisko zdejšího odboru státní památkové péče):

1. *Dozdění chybějících částí vnějšího lince průčelí bude provedeno cihlou nebo kamenem dle skladby zdiva okolní navazující plochy. Cihly budou použité pálené, ražené, nejlépe druhotně použité historické cihly s kvalitním výpalem. Na zdění a spárování bude použita vápenná malta. Podmínku odůvodňuje NPÚ Praha takto: Při stavební obnově fasád je žádoucí použít stejný materiál (kámen a cihla) včetně spárovacích a zdících malt jako u stávajícího zdiva. Jenom tak budou eliminovány povrchové i vnitřní kondenzace způsobené cizorodými materiály a následnému odpadnutí povrchové vrstvy.*

S podmínkou a jejím odůvodněním orgán státní památkové péče MěÚ Beroun souhlasí a v upravené podobě ji ukládá v závazné části v podmínce č. 1.

2. *Oprava římsy bude provedena lokálně v místech jejího porušení. Bude obnovena profilace dle zachovaných úseků v autentickém historickém řešení. Z lešení bude zjištěna historická barevnost omítané římsy. V co největším rozsahu budou zachovány úseky se souvrstvím historických nátěrů. O barevném řešení římsy a vůbec celkové koncepci řešení fasád bude rozhodnuto až na základě vyhodnocení rozsahu dochovaných*

renesančních sgrafit a jejich stavu a to za účasti zástupců NPÚ. Do této doby nelze určit, bude-li doplňovaná plocha prováděna jako kopie renesančního psaníčka.

Tuto podmínku odůvodňuje NPÚ Praha takto: Dnešní fasády východního křídla jsou výsledkem několika stavebních etap s dochovanou renesanční vrstvou zdobenou psaníčky. Tato vrstva je však pouhou připomínkou někdejšího reprezentačního vzhledu zámku dle módy italských rezidencí. Stávající římsa, okenní rozvrh a rozměry otvorů, stejně jako řešení JV nároží jsou produkci druhé poloviny 18. století až 50. let 20. století. Nevnímáme proto jako vhodné rekonstruovat fasády do podoby, ve které nikdy nemohli vzniknout. Originální renesanční lunetová římsa je dochovaná v interiéru půdního prostoru a to ve styku jižního a západního křídla. Tento stav se obnovovat nebude. Proto při rehabilitaci fasád není možné bez znalosti stavu a rozsahu sgrafit předem určit finální řešení fasád. Prioritní a neodkladné je restaurátorské zajištění renesančního originálu v celém rozsahu a to po sejmutí novodobé vrstvy, až následně lze po konzultacích v širším kruhu zaměstnanců NPÚ určit finální podobu fasád. Cílem památkové obnovy je prioritně zajištění renesanční vrstvy se sgrafitem, možností jejich následné prezentace je několik – analytický přístup s vědomím, že sgrafito v dlouhodobém horizontu vystavujeme postupnému avšak neodkladnému zániku, přetažení průčelí v ploše novou vrstvou s provedením kopie psaníčka ovšem se zapojením novodobých šambrán a okenních otvorů, nebo provedení novodobé vrstvy v monochromní barevnosti s připomínkou rozsahu sgrafit v kopii. Výsledkem by nemělo být vytvoření kýče. Z tohoto důvodu musí být nálezková situace vyhodnocena z lešení a zvážené veškeré zjištěné informace pro zvolení finálního řešení.

S první částí podmínky týkající se opravy římsy a její konečné barevnosti orgán státní památkové péče MěÚ Beroun souhlasí a v upravené podobě ji ukládá v závazné části v podmínce č. 3.

K druhé části podmínky lze konstatovat, že oprava fasády jednotlivých částí zámku by měla vycházet ze schválené studie celkové opravy zámku, kde by byla mj. stanovena (na základě předem provedeného průzkumu) požadovaná konečná povrchová úprava fasády zámku jako celku. Tento základní předpoklad stabilního postupu při provádění obnovy kulturní památky byl však v minulosti opomenut a nahrazen postupem spočívajícím v samostatném řešení obnovy zámku po částech, bez prokázané a dokladovatelné návaznosti na celek stavby. V daném případě je předmětem obnovy severní a západní fasáda pravého křídla zámku (při pohledu proti hlavnímu vstupu do nádvoří). Zde lze s jistotou říci, že nejen tyto fasády, ale i navazující fasáda hlavní část objektu zámku byly v minulosti pokryty sgrafity ve formě psaníček. Projekt navrhuje návrat k této úpravě fasády.

Tím je dána určitá předpokládaná „koncepce“ návaznosti úpravy fasád, kterou bude nutné dodržet (restaurování dochovaných psaníček a jejich doplnění novými v chybějících místech plochy fasády). Tato možnost nemá nikde navrženou a přezkoumatelně důvodnou alternativu a není v rozporu s historií objektu.

Je nutné vycházet z předpokladu, že doplňovaná „psaníčka“ nebudou pouze pohledovou reprodukcí, ale budou originál následovat v celém souvrství, od podkladu až po pohledově se uplatňující líc. Zachovaná „psaníčka“ budou restaurována a zapracovaná do obnovené plochy fasády tak, aby zde byl stav podobný původnímu, tedy funkční a pohledově plná úprava fasády bez zbytečného zdůrazňování dochovaných „psaníček“, samozřejmě vše se zapojením „novodobých“ šambrán a okenních otvorů do tohoto celku. Jenom tak a v delším časovém horizontu může nová „psaníčková omítka“ převzít funkci originálu a postupně tak přenášet minulost do budoucnosti a to na objektu, který bude funkční i svým užíváním. Z uvedených důvodů se tato část podmínky NPÚ Praha neukládá (viz též podmínka č. 4 závazné části).

3. Okenní šambrány budou v celém rozsahu provedeny nové. Budou vytaženy v omítce a rámované plastickým páskem. Bude prověřena možnost osazení okenních výplní do původní, tzn. jejich posunutí směrem nahoru. V případě potvrzení, že do původního otvoru byly vloženy překlady, bude toto řešení ponecháno a okenní šambrána bude přizpůsobena tomuto dnešnímu stavu.

Šambrány kolem oken v dolní řadě musí být provedeny zcela nové, protože tato okna mají zřetelně jiný (menší) rozměr než měla okna ke kterým patří místy dochované zbytky šambrán (viz obr. 6). S částí podmínky týkající se provedení šambrán kolem stávajících oken orgán státní památkové péče MěÚ Beroun proto souhlasí a v upravené podobě ji ukládá jako podmínku č. 5 závazné části.

Ke druhé části podmínky lze připomenout, že v daném případě jde o návrhové řízení což znamená, že návrh může orgán státní památkové péče posuzovat pouze v rozsahu žádosti, nemůže ho doplňovat požadavkem na další práce (změna umístění oken), které nejsou předmětem žádosti. Pro úplnost je možné doplnit, že stávající okna (11 kusů) ve spodní řadě projednávaných fasád byla zřejmě osazena do původních okenních otvorů určených pro rozměrově větší původní okna. Tento možný nedostatek nelze nahradit „posunutím oken směrem nahoru“, protože musí zůstat zachována spodní výšková linie umístění oken navazující na linii oken fasády hlavní budovy zámku. Šlo by řešit pouze osazením nových větších oken do původního obnoveného okenního otvoru, což není předmětem tohoto řízení. **Podmínka NPÚ Praha se proto v této části hodnotí jako v tomto řízení neuplatitelná.**

4. *Restaurování sgrafit včetně odstranění novodobé vrstvy bude provádět restaurátor s platným povolením MK na obnovu sgrafit.*

Podmínka se neukládá, tuto povinnost řeší § 14 odst. 8) zákona č. 20/1987 Sb.

5. *Budou provedeny zkoušky navrhovaných restaurátorských postupů, které budou předloženy k posouzení orgánům památkové péče. Po odsouhlasení budou sloužit jako vzor pro další práce. Je nutné, aby veškeré kroky vedly k zajištění a konzervaci fragmentů renesančních omítek s tím, že nebudou nenávratně pozměněny jejich základní vlastnosti (průdyšnost apod.).*

Z podmínky nelze zjistit o jaké konkrétní zkoušky a o jaké restaurátorské postupy se jedná, podmínka je nejasná, neúplná, tedy nevymahatelná a proto ji nelze uložit. **Viz též podmínka č. 4 závazné části.**

6. *Během prací bude pořizována průběžná dokumentace pro restaurátorskou zprávu. Ze sgrafita bude sejmuta pauza, která bude součástí závěrečné restaurátorské zprávy.*

Podmínka se neukládá, tuto povinnost a obsah restaurátorské zprávy řeší § 10 odst. 4) vyhl. č. 66/1987 Sb.

7. *Po sejmutí novodobých vrstev bude za účasti zástupce NPÚ vyhodnocen stav sgrafit a rozsah možného zásahu do renesanční vrstvy. Celkové finální řešení fasád východního křídla zámku bude řešeno až následně v samostatném správním řízení.*

Z podmínky není jasné, kdo má „vyhodnocovat stav sgrafit“. K celkovému finálnímu řešení fasády viz posouzení k podmínce NPÚ Praha č. 2. **Podmínka je v daném rozsahu nejasná a nedůvodná, proto se neukládá.**

8. *Vlastník památky bude pravidelně svolávat kontrolní dny, které slouží k postupnému upřesňování jednotlivých postupů prací, případně k operativní dokumentaci a vyhodnocení nově učiněných nálezů.*

Obecně lze upozornit, že ve smyslu § 2 odst. 2) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, může orgán státní památkové péče MěÚ Beroun svou pravomoc uplatnit pouze k těm účelům, k nimž mu byla zákonem nebo na základě zákona svěřena, a v rozsahu v jakém mu byla svěřena. Znění § 14 odst. 3) zákona č. 20/1987 Sb., umožňuje orgánu státní památkové péče MěÚ Beroun ukládat pouze podmínky za kterých lze odsouhlasené práce provést. Povinnost svolávat kontrolní dny nepatří mezi možné podmínky, kterými by bylo možné omezit provádění prací.

Konkrétně lze NPÚ Praha opakovaně upozornit, že provádění kontrolních dnů, jejich četnost a způsob svolávání je standardně obsahem smlouvy o dílo uzavřené mezi objednavatel prací a zhotovitelem prací v rozsahu zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění. Kontrolní dny svolává zhotovitel nebo objednavatel prací, podle toho jak je uvedeno ve smlouvě. Zákon č. 20/1987 Sb., neumožňuje orgánu státní památkové péče MěÚ Beroun ukládat vlastníkově kulturní památky povinnost svolávat kontrolní dny nebo mu ukládat, s kým má svolání kontrolního dne dohadovat. **Podmínka by byla nezákonná, proto se neukládá.**

9. *Předání ukončených prací se uskuteční v rámci komise za účasti zástupce vlastníka, zástupce NPÚ ÚOPSC a zástupce výkonného orgánu památkové péče.*

Předávací řízení je výlučně vztahem mezi zadavatelem a zhotovitelem prací. Nejde o provádění dozoru v rozsahu zákona č. 20/1987 Sb., nad prováděním restaurátorských prací, kdy mimo tento dozor není orgán státní památkové péče MěÚ Beroun oprávněn práce hodnotit, zasahovat do nich, nebo je jinak kontrolovat, či schvalovat. Samozřejmě takové právo nemá ani NPÚ Praha. Soulad provedených prací s tímto závazným stanoviskem přezkoumá orgán státní památkové péče MěÚ Beroun v rámci kolaudace provedených prací.
Podmínka se neukládá jako nedůvodná.

10. *V rámci řízení bude předán originál restaurátorské zprávy NPÚ ÚOPSC k archivování. Podoba restaurátorské zprávy je dána ustanovením §10 odst. 4 Vyhlášky k provedení zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších změn.*

Viz podmínka č. 7 závazné části.

■ Další podklady řízení.

Dopisem ze dne 17.3. 2023, č.j. MBE/23244/2023/UPRR-BaJ, by žadatel vyzván k odstranění vad žádosti. Částečně tak bylo učiněno dopisem žadatele ze dne 30.3. 2023, č.j. KS-Voř/1616/2023. Nebyl přehledně a vyčerpávajícím způsobem doplněn požadavek uvedený ve výzvě pod bodem č. I. a pod bodem č. II. písm. a) a písm. e). Nešlo však o vady žádosti bránící v dalším projednání věci. V návaznosti na vydané vyjádření NPÚ Praha (viz výše), resp. v návaznosti na jeho podmínky, byl žadatel opakovaně vyzván k odstranění vad žádosti, resp. k jejímu upřesnění dopisem ze dne 25.4. 2023, č.j. MBE/33705/ 2023/UPRR-BaJ, ke kterému bylo pro informaci přiloženo uvedené vyjádření NPÚ Praha. Žadatel na výzvu reagoval dopisem ze dne 28.4. 2023, č.j. Ks-Voř/2167/2023, kde místo konkrétní odpovědi na požadavky výzvy (např. barevnost římsy) opsál požadované podmínky NPÚ Praha. Ve vztahu k řízení jde tak o nulitní podklad, který nemá vliv na dosud předložené podklady, proto tento dopis již nebyl projednáván s NPÚ Praha. Nedostatky žádosti, které se nepodařilo plně odstranit ani přes dvě výzvy, proto nahrazují podmínky závazné části tohoto závazného stanoviska.

■ Odůvodnění podmínek závazné části.

Podmínka č.1

Podmínka vychází z podmínky NPÚ Praha, je opřena o odůvodnění této podmínky ze strany NPÚ Praha a v určitém rozsahu doplňuje mezeru projektové dokumentace v tomto směru, která však nebrání projednání věci.

Podmínka č.2

Podmínka spíše připomíná, že projektová dokumentace výslovně uvádí, že práce se netýkají soklu stavby a připomíná, že případné práce na opravě soklu a na vstupních otvorech do něj zasahujících lze provést, z hlediska státní památkové péče, až po vydání souhlasného závazného stanoviska.

Podmínky č.3, č. 4 a č. 5

Oprava fasády (šambrán oken, římsy, atd.) jednotlivých částí zámku by měla vycházet ze schválené studie celkové opravy zámku, kde by byla mj. stanovena požadovaná konečná povrchová úprava fasády zámku jako celku. Tento základní předpoklad stabilního postupu při provádění obnovy kulturní památky byl však v minulosti opomenut a nahrazen postupem spočívajícím v samostatném řešení obnovy zámku po částech, bez prokázané a dokladovatelné návaznosti na celek stavby. Takový nestandardní postup vyžaduje buď opakované zásahy památkových orgánů během stavby, což považuje orgán státní památkové péče za nežádoucí, nebo nutnost předložení podrobné dokumentace přezkoumatelné a vyčerpávajícím způsobem řešící navrhované postupy pro dosažení požadovaného cíle. Takováto dokumentace, přes dvě výzvy orgánu státní památkové péče MěÚ Beroun, předložena nebyla. Tento nedostatek se proto nahrazuje uvedenými podmínkami závazné části tohoto závazného stanoviska.

Podmínka č.6

Podmínka připomíná zákonný postup, pokud v průběhu prací bude nutné zvolit jiné práce nebo jiné postupy.

Podmínka č. 7

Podmínka stanovuje termín, do kdy musí stavebník splnit zákonným předpisem stanovenou povinnost týkající se předání závěrečné restaurátorské zprávy.

Pro zachování právní jistoty stavebníka, pro ochranu obnovy kulturní památky před nadbytečnými a rušivými zásahy a v souvislosti s podmínkami č. 3, č. 4 a č. 5 připomínáme, že NPÚ Praha má v rámci obnovy kulturní památky důležitou a nezastupitelnou odbornou konzultační úlohu, pokud jej o to stavebník nebo správní orgán požádají. Sám však není oprávněn se této úlohy domáhat, nebo stavebníkovi cokoli ukládat, nařizovat nebo schvalovat, nebo mu jinak zasahovat do prací prováděných na základě závazného stanoviska orgánu státní památkové péče, resp. na základě navazujícího úkonu stavebního úřadu. Takové právo má pouze orgán státní památkové péče (MěÚ Beroun) a i on pouze v rozsahu a způsobem, který k tomu umožňují dotčené právní předpisy.

Hodnocení žádosti ze strany zdejšího orgánu státní památkové péče:

Objekt zámku Králův Dvůr prochází postupnou obnovou jak interiéru, tak exteriéru. Projednávané práce jsou součástí této celkové obnovy nemovité kulturní památky. Při splnění stanovených podmínek lze s navrhovanými pracemi souhlasit.

Poučení:

Toto závazné stanovisko není ve smyslu § 149 odst. 1) zákona č. 500/2004 Sb., samostatným rozhodnutím ve správním řízení a nelze se proti němu odvolat. Závazné stanovisko lze napadnout v rámci odvolání proti rozhodnutí, ke kterému je závazným podkladem.

Ing. arch. Dana Vilhelmová v.r.
vedoucí odboru územního plánování
a regionálního rozvoje

Rozdělovník:

Doručí se:

1. Město Králův Dvůr, 39, 267 01 Králův Dvůr - DS

Na vědomí:

1. Národní památkový ústav ÚOPSC, Sabinova 273/5, 130 11 Praha 3 - DS
2. Město Králův Dvůr, 39, 267 01 Králův Dvůr – stavební úřad – DS

Za správnost vyhotovení: Josef Babka

ANTA spol. s r.o., Gymnastická 2418/2, Praha 6, PSČ 169 00
RESTAUROVÁNÍ VNĚJŠÍCH OMÍTEK NA ZÁMKU V KRÁLOVĚ DVOŘE

PŘÍLOHA RESTAURÁTORSKÝ PRŮZKUM A ZÁMĚR

RESTAUROVÁNÍ VNĚJŠÍCH OMÍTEK NA ZÁMKU V KRÁLOVĚ DVOŘE

ANTA spol. s r.o.
Gymnastická 2418/2, Praha 6, PSČ 169 00
IČO: 45 79 38 91

ANTA spol. s r.o., sídlo: Hanzlíkova 527/13, Praha 8, PSČ 181 00, pracoviště: Gymnastická 2418/2, Praha 6, PSČ 169 00
RESTAUROVÁNÍ VNĚJŠÍCH OMÍTEK NA ZÁMKU V KRÁLOVĚ DVOŘE

RESTAURÁTORSKÝ PRŮZKUM A ZÁMĚR

RESTAUROVÁNÍ VNĚJŠÍCH OMÍTEK NA ZÁMKU V KRÁLOVĚ DVOŘE

Karine Artouni, akademický malíř, restaurátor s licenci
Milánská 412

109 00 Praha 15 – Horní Měcholupy

Restaurování malířských uměleckých děl, polychromovaných sochařských děl

ak. mal. Karine ARTOUNI
Milánská 412
109 00 Praha 10

ANTA spol. s r.o., projektový atelier
sídl: Hanzlíkova 527/13, Praha 8, PSČ 181 00
pracoviště: Gymnastická 2418/2, Praha 6, PSČ 169 00
IČO: 45 79 38 91

ANTA spol. s r.o., sídlo: Hanzlíkova 527/13, Praha 8, PSČ 181 00, pracoviště: Gymnastická 2418/2, Praha 6, PSČ 169 00
RESTAUROVÁNÍ VNĚJŠÍCH OMÍTEK NA ZÁMKU V KRÁLOVÉ DVOŘE

VYPRACOVAL

ANTA spol. s r.o., projektový atelier
sídlo: Hanzlíkova 527/13, Praha 8, PSČ 181 00
pracoviště: Gymnastická 2418/2, Praha 6, PSČ 169 00
IČO: 45 79 38 91

Karine Artouni, akademický malíř, restaurátor s licenci
Milánská 412
109 00 Praha 15 – Horní Měcholupy
Tel. 723 623 515
mail: artsco@volny.cz

STUPEŇ DOKUMENTACE

Restaurátorský průzkum a záměr

LOKALIZACE PAMÁTKY

1.	Kraj:	Středočeský kraj
2.	Město:	Králův Dvůr
3.	Č. parcely:	st.1/1, katastrální území Králův Dvůr
4.	Bližší určení místa:	čp. 1, Králův Dvůr
5.	Rejstříkové číslo památky:	1000125940
6.	Číslo ÚKSP:	15456/2
7.	Název památky:	zámek Králův Dvůr
8.	Vlastník, investor:	město králův Dvůr

POPIS PAMÁTKY

Renesanční Lobkovický zámek z 16. století přestavěný barokně na přelomu 17. a 18. století. Součástí areálu zámku je i torzo hospodářského dvora s kaplí a park, protnutý novodobě dálnicí D5.

Jedná se o velmi cenný rozsáhlý areál renesančního zámku postavený Janem mladším z Lobkovic roku 1585, který byl barokně přestavěn na přelomu 17. a 18. století. Jihovýchodní křídlo je renesanční, sgrafitované s renesančním portálem z doby kolem r. 1600. Ostatní křídla jsou barokní. Královský majetek, který byl původně používán jako lovecký zámček.

Rozsáhlý areál zámku s parkem, kterým prochází dálnice D5. Jádrem areálu je patrový objekt zámku s trojkřídlovou dispozicí. Jihozápadní křídlo je zakončené hranolovou věží krytou helmou. Hlavní průčelí situováno na jih, kde je vstup mramorovým portálem s rovným kladím. Západní křídlo na S je ukončeno věží. V blízkosti V křídla je barokní brána. J od průčelí torzo kamenné zdi s cihlovými vyzdívkami, s nikami. Na nádvoří zámku je situována kašna. Park je přerušený dálnicí, za kterou se rozkládá severní část parku s kamennou zdí s cihlovými vyzdívkami, otevírá se klasicizující branou, V od ní zeď končí. Západně od zámku zarostlá plocha, kde jsou při zdi pozůstatky obvodových zdí budov. U vchodu do komplexu stavba s valbovou střechou. Ve V části areálu hodnotný špýchar, krytý valbovou střechou, na S se starou kamennou přístavbou. Hospodářské budovy I a II se nacházejí v jižní části areálu. V původní zahradě v od zámku je situována při oplocení bývalá bašta - kulatý altán. Předmětem ochrany je zámek, ohradní zeď, brána - zahradní zámecká, zeď s branou, špýchar, věž, hospodářská budova, kašna, park a pozemky parc. č. st. 1/1, 1/2, 10/1, 514, 603 a parc. č. p. 5, 11/1 a 11/4.

POPIS STÁVAJÍCÍHO STAVU

Technický stav fasády objektu lze označit jako havarijní. Novodobé omítkové vrstvy jsou nesoudržné, stávající tmavě okrový nátěr je ve větší míře opadáný. Sgrafitová psaníčka jsou zachovalá a soudržná, především na východní fasádě objektu byla v minulosti v meziokenních plochách razantně odstraněna. Tyto plochy jsou novodobě přestukovány.

ORIENTAČNÍ RESTAURÁTORSKÝ PRŮZKUM

Sondážní průzkum byl proveden dle dostupnosti na severní a východní fasádě objektu.

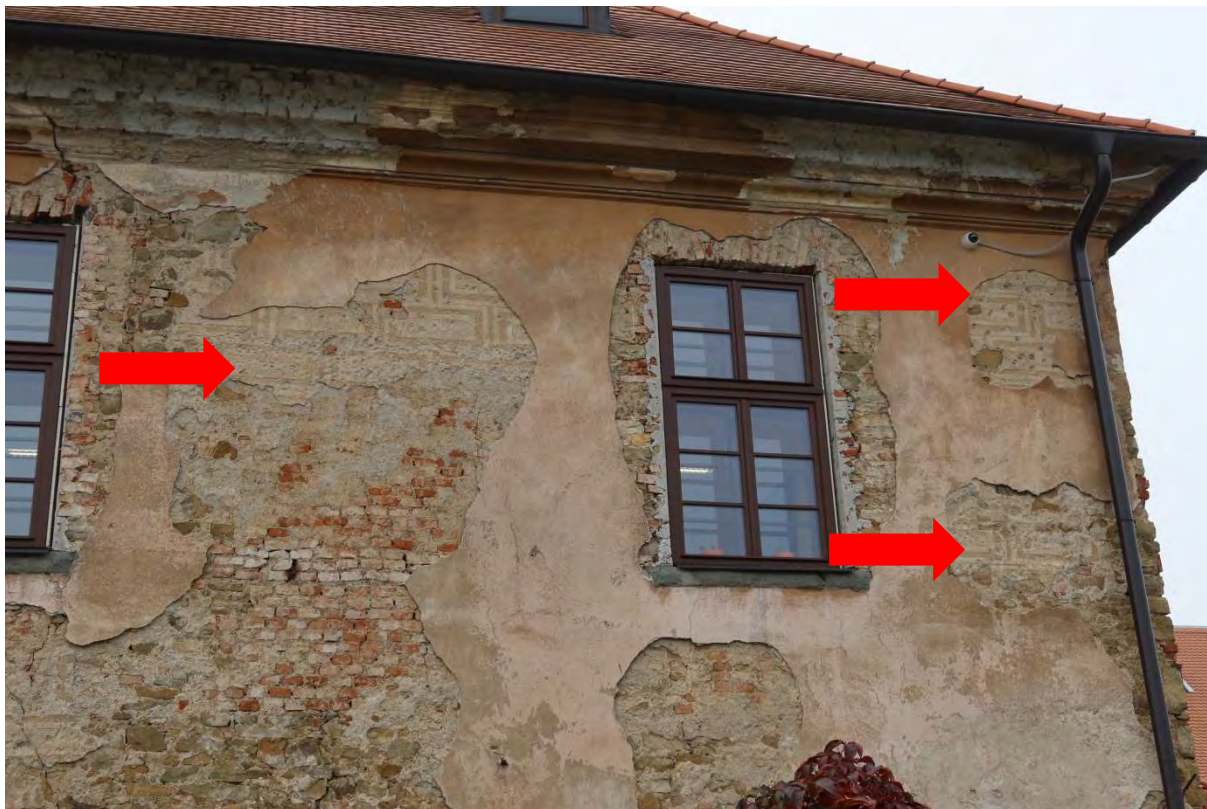
Stávající stav – vrstvy

1. kámen, cihla
2. vápenná vrstva se sgrafitovými psaníčky ve dvou barevných odstínech – lomená bílá s okrovou
3. poměrně silná štuková vrstva, značně zvětralá s malým množstvím pojidla
4. stávající nátěr tmavě okrový odstávající a odlupující se od vrstvy č.3, ve větší míře odpadlý

Celkový stav novodobých omítkových vrstev je havarijní vyjma sgrafitových psaníček, která jsou celkem dobře zachovalá a soudržná (zejména v místech sondážního průzkumu).

Průzkum byl proveden i ve spodní části předpokládaného soklu. Byly nalezeny pod stávající tenkou okrovou vrstvou, která je silně znečištěna a mastná, fragmenty modré a černé na světle modrém podkladu. Vrstvy jsou od sebe obtížně oddělitelné a v návaznosti na tuto skutečnost hůře čitelné. Místy fragmenty zanechávaly dojem dekoru. S největší pravděpodobností však případný dekor nesouvisí s vrstvou sgrafitových psaníček.

Foto – pohled na severní fasádu – detail s dochovanými sgrafitovými psaníčky

ANTA spol. s r.o., sídlo: Hanzlíkova 527/13, Praha 8, PSČ 181 00, pracoviště: Gymnastická 2418/2, Praha 6, PSČ 169 00
RESTAUROVÁNÍ VNĚJŠÍCH OMÍTEK NA ZÁMKU V KRÁLOVÉ DVOŘE

Foto – pohled na severní fasádu – detail s dochovanými sgrafitovými psaníčky po částečném odkryvu

Foto – pohled na severní fasádu – detail s dochovanými sgrafitovými psaníčky po částečném odkryvu

ANTA spol. s r.o., sídlo: Hanzlíkova 527/13, Praha 8, PSČ 181 00, pracoviště: Gymnastická 2418/2, Praha 6, PSČ 169 00
RESTAUROVÁNÍ VNĚJŠÍCH OMÍTEK NA ZÁMKU V KRÁLOVÉ DVOŘE

Foto – pohled na severní fasádu – detail s dochovanými sgrafitovými psaníčky po částečném odkryvu

Foto – celkový pohled na východní fasádu

Foto – pohled na východní fasádu – detail s dochovanými sgrafitovými psaníčky

Foto – pohled na východní fasádu – detail s dochovanými sgrafitovými psaníčky po částečném odkryvu

ANTA spol. s r.o., sídlo: Hanzlíkova 527/13, Praha 8, PSČ 181 00, pracoviště: Gymnastická 2418/2, Praha 6, PSČ 169 00
RESTAUROVÁNÍ VNĚJŠÍCH OMÍTEK NA ZÁMKU V KRÁLOVÉ DVOŘE

Foto – pohled na východní fasádu – detail s dochovanými sgrafitovými psaníčky po částečném odkryvu

Foto – pohled na východní fasádu – meziokenní plocha – bez nálezu (nová omítková vrstva)

ANTA spol. s r.o., sídlo: Hanzlíkova 527/13, Praha 8, PSČ 181 00, pracoviště: Gymnastická 2418/2, Praha 6, PSČ 169 00
RESTAUROVÁNÍ VNĚJŠÍCH OMÍTEK NA ZÁMKU V KRÁLOVÉ DVOŘE

Foto – pohled na východní fasádu – meziokenní plocha – bez nálezu (nová omítková vrstva)

Foto – pohled na východní fasádu – sokl

ANTA spol. s r.o., sídlo: Hanzlíkova 527/13, Praha 8, PSČ 181 00, pracoviště: Gymnastická 2418/2, Praha 6, PSČ 169 00
RESTAUROVÁNÍ VNĚJŠÍCH OMÍTEK NA ZÁMKU V KRÁLOVÉ DVOŘE

Foto – pohled na východní fasádu – sokl - fragmenty modré a černé

Foto – pohled na východní fasádu – sokl - fragmenty modré a černé

PŘEDBĚŽNÝ NÁVRH POSTUPU RESTAURÁTORSKÝCH PRACÍ

1. provedení odkryvu - odstranění druhotných, zvětralých omítkových vrstev
2. očištění stávajícího smíšeného zdiva (cihly, kámen) od zbytků malty
3. případné odsolení, sanace
4. celoplošné zpevnění, hloubková injektáž
5. tmelení defektních míst, hloubkové vyplnění trhlin
6. zhotovení pomocných šablon
7. rekonstrukce chybějících sgrafitových psaníček dle dochovaných historických vzorů - nahození spodní tmavší vápenné vrstvy - okrové, na niž bude nahozena světlá vrstva – lomená bílá.

Technologický postup provádění:

Na čistý a navlhčený podklad se nahodí jádrová omítka, pak se nanášejí jednotlivé vrstvy – v tomto případě dvě a to vždy po zavadnutí spodní vrstvy. Lícni strana vápenné malty se nanáší v tloušťce 2 – 5 mm. Po uhlazení dřevěným hladítkem dále utažení ocelovým. Přenesení tzv. obrazu na omítku se linie propíchají děrovacím válečkem. Poté se naplní pytlík propouštějící jemný prach a tlučením na propíchaná místa se přenesou kresby. Vyškrabuje se až nanesená vrstva zavadne.

Poměry:

Jádrová omítka: vápno:písek 1:3

Barevný podklad: vápno:písek:barevné přísady 1:3:0,33

Lícni vrstva: vápno:písek 1:2 až 1:3

Tento postup je platný jak pro restaurování sgrafit s doplněním odpadlých míst, tak i provádění nových ploch sgrafit.

OBECNÉ ZÁSADY PRO UŽITÍ MATERIÁLŮ

Uvedené konkrétní obchodní názvy materiálů jsou uvedeny pouze jako referenční. Zhotovitel je oprávněn použít materiály jiné, avšak s užitnými a kvalitativními parametry stejnými nebo vyššími. Použití materiálů bude upřesněno po provedených zkouškách a musí předem odsouhlasit objednatel po konzultaci s NPÚ.

PŘEDPOKLÁDANÉ APLIKOVANÉ MATERIÁLY

Lih, voda, Vapo injekt, Vapo tmel

Vápenný štuk Bayosan RK 70 a Bayosan RK 39

Disperze K9, Přírodní pigmenty

Materiály budou upřesněny dle provedených zkoušek.

ANTA spol. s r.o., sídlo: Hanzlíkova 527/13, Praha 8, PSČ 181 00, pracoviště: Gymnastická 2418/2, Praha 6, PSČ 169 00
RESTAUROVÁNÍ VNĚJŠÍCH OMÍTEK NA ZÁMKU V KRÁLOVĚ DVOŘE

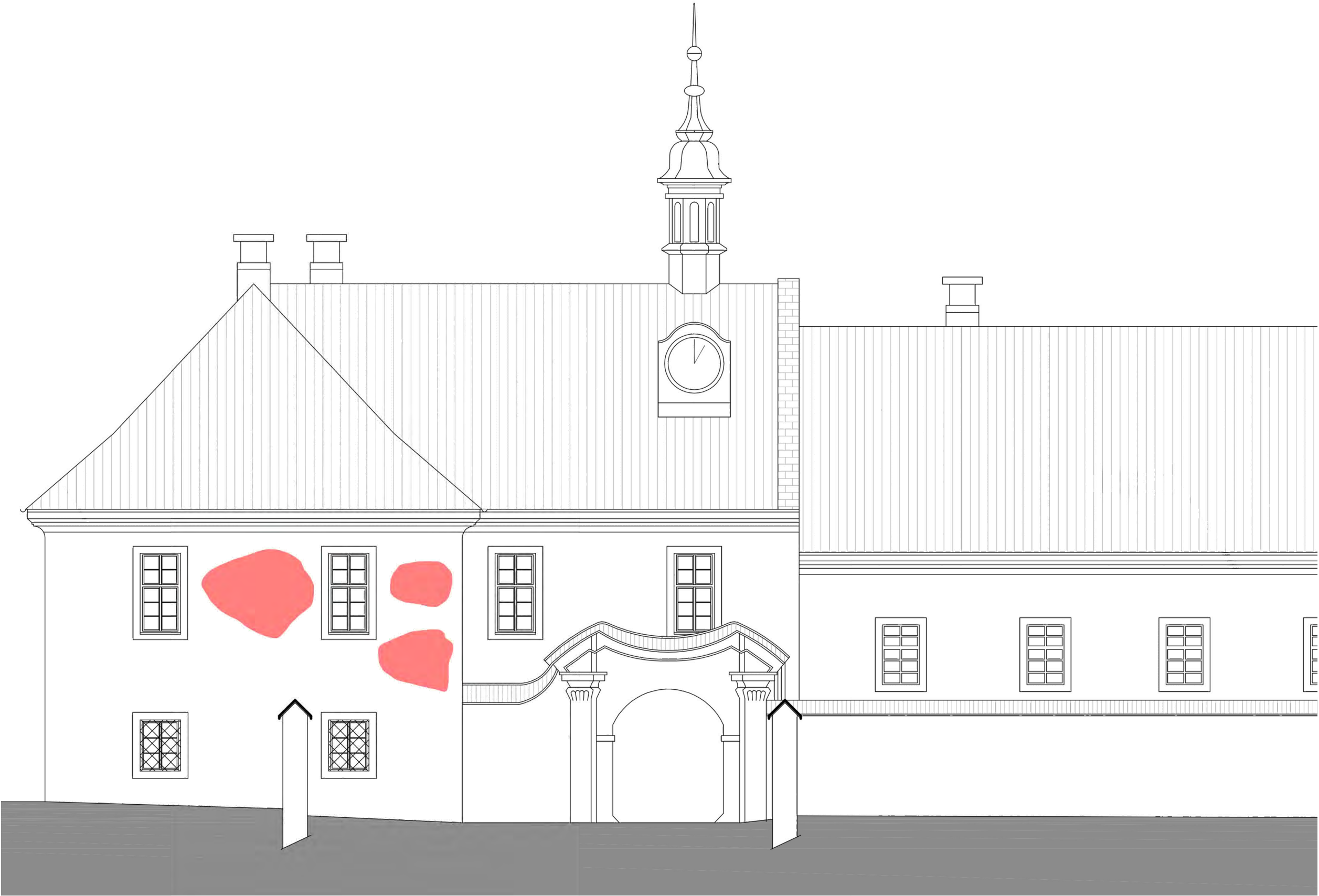
VÝKRESOVÁ DOKUMENTACE

**RESTAURÁTORSKÝ PRŮZKUM A ZÁMĚR
RESTAUROVÁNÍ VNĚJŠÍCH OMÍTEK NA ZÁMKU V KRÁLOVĚ DVOŘE**

ANTA spol. s r.o., projektový atelier
sídllo: Hanzlíkova 527/13, Praha 8, PSČ 181 00
pracoviště: Gymnastická 2418/2, Praha 6, PSČ 169 00
IČO: 45 79 38 91

LEGENDA

DOCHOVANÁ SGRAFITOVÁ PSANIČKA

AKCE RESTAURÁTORSKÝ PRŮZKUM A ZÁMĚR
RESTAUROVÁNÍ VNĚJŠÍCH OMÍTEK
NA ZÁMKU V KRÁLOVĚ DVOŘE

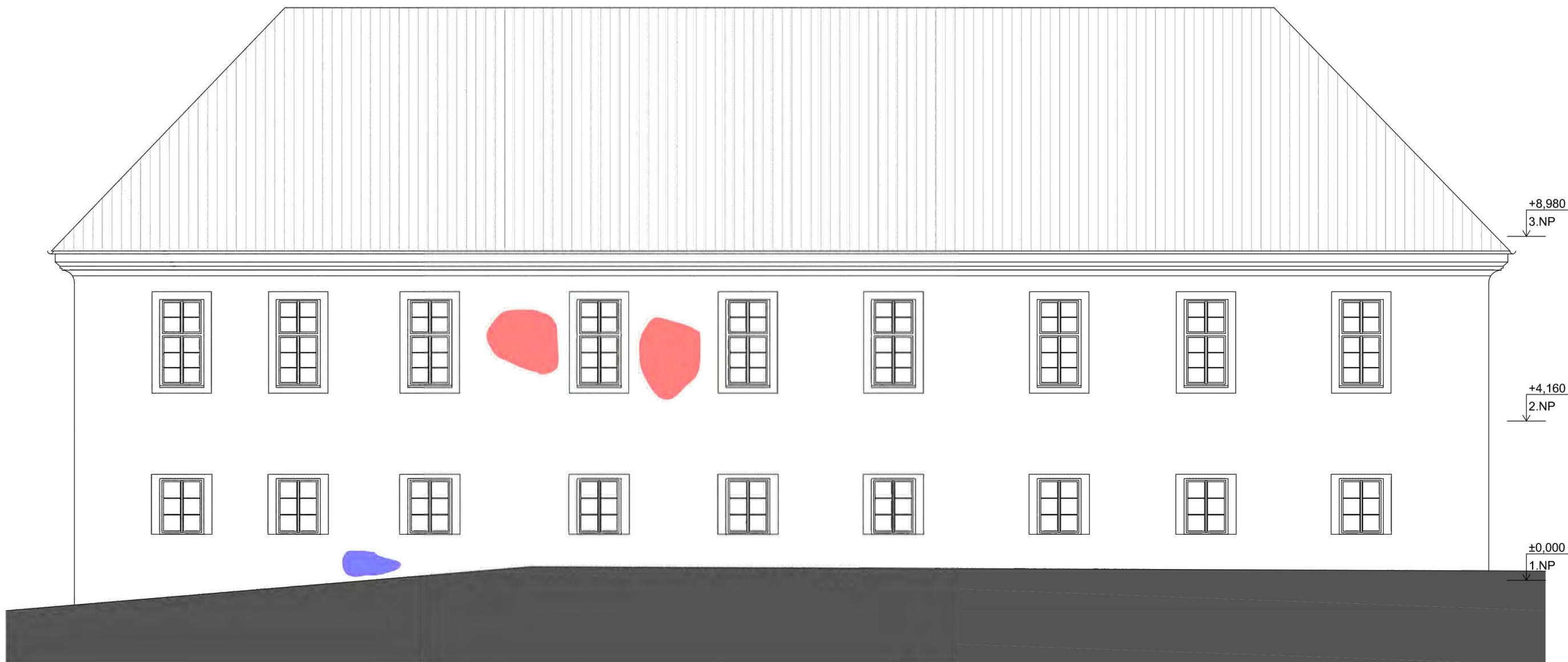
PROJEKT Anta spol. s r.o.

Gymnastická 2418/2, Praha 6
283891570
anta@anta.cz
www.anta.cz

DATUM 11.2022

VÝKRES POHLED SEVERNÍ

LEGENDA	
<div></div>	DOCHOVANÁ SGRAFITOVÁ PSANÍČKA
<div></div>	PRŮZKUM SOKLOVÉ ČÁSTI
AKCE	RESTAURÁTORSKÝ PRŮZKUM A ZÁMĚR
	RESTAUROVÁNÍ VNĚJŠÍCH OMÍTEK
	NA ZÁMKU V KRÁLOVĚ DVOŘE
PROJEKT	Anta spol. s r.o.
	Gymnastická 2418/2, Praha 6 283891570 anta@anta.cz www.anta.cz
DATUM	11.2022
VÝKRES	POHLED VÝCHODNÍ

ANTA spol. s r.o., sídlo: Hanzlíkova 527/13, Praha 8, PSČ 181 00, pracoviště: Gymnastická 2418/2, Praha 6, PSČ 169 00
RESTAUROVÁNÍ VNĚJŠÍCH OMÍTEK NA ZÁMKU V KRÁLOVĚ DVOŘE

DOKLADOVÁ ČÁST

ROZHODNUTÍ O POVOLENÍ PROVÁDĚNÍ RESTAURÁTORSKÝCH PRACÍ

ANTA spol. s r.o., projektový atelier
sídlo: Hanzlíkova 527/13, Praha 8, PSČ 181 00
pracoviště: Gymnastická 2418/2, Praha 6, PSČ 169 00
IČO: 45 79 38 91

MINISTERSTVO KULTURY Č R
Valdštejnske nám. 4, 118 11 Praha 1

Paní
Karine Artouni
V úžlabině 18/2056
Praha 10

VAS DOPIS ZNAČKY/ZE DNE

NAŠE ZNAČKA

VYRIZUJE/LINKA

PRAHA dne

čj. 13.931/90-PP dr.Sušová

4.12.1990

VEČ

Rozhodnutí o povolení provádění restaurátorských prací

R o z h o d n u t í

Ministerstvo kultury ČR na základě žádosti paní Karine Artouni,
bytem v praze 10, V úžlabině 18/2056 ze dne 7.11.1990
a po vyjádření komise pro restaurování a konzervaci MK ČR vydává podle
§ 14 odst. 8 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči toto

p o v o l e n í :

Žadatel je oprávněn restaurovat malířská umělecká díla a
polychromovaná sochařská díla v souladu se zásadami památkové
péče danými zákonem č. 20/1987 Sb., ostatní památkové péči.

Paní Karine Artouni se zapisuje podle § 10 odst. 5 vyhlášky
č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon ČNR č. 20/1987 Sb., o státní
památkové péči, do evidence restaurátorů, kteří jsou v ČR oprávněni
provádět obnovu kulturních památek, které jsou uměleckořemeslnými
pracemi a kterou vede ministerstvo kultury ČR.

O d ů v o d n ě n í :

Ministerstvo kultury vydává toto povolení na základě ověření
odborné způsobilosti žadatele, kterou doložil žádostí a požadovaným
podkladovým materiálem. Odborná způsobilost byla posouzena komisí

TELEFON

BANKOVNÍ SPOJENÍ

120

DÁLNOPIŠ

TELEGRAMY

pro restaurování a konzervaci MK ČR dne 16.11.1990.

P o u č e n í :

Toto povolení může být ministerstvem kultury ČR odňato, jestliže nebudou dodržovány podmínky stanovené tímto povolením, zákonem ČNR č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči a vyhláškou č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči. Dále změní-li se podstatně stanovené podmínky povolení nebo bude-li prováděna obnova kulturních památek nebo jejich částí způsobem narušujícím jejich hodnotu. Proti tomuto rozhodnutí je možno podat rozklad ministerstvu kultury ČR do 15 dnů ode dne jeho doručení.

Ing. Jaroslava S t ö c k l o v á *M. Z. Klepš*
pověřená vedoucí ořd. památkové péče MK ČR

Co: SÚPP + evidenční dotazník

